

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ**
Avdelning 1

DOM
2018-03-19
Meddelad i Malmö

Mål nr
12405-17

SÖKANDE

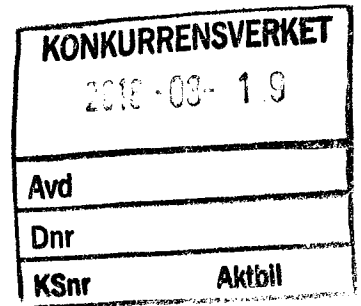
Umor AB, 559067-4338
Saxgatan 4
211 24 Malmö

MOTPART

AB Helsingborgshem
Box 3055
250 03 Helsingborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Umor AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 425367

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00
Telefax
040-97 24 90
E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

AB Helsingborgshem (Helsingborgshem) genomför en upphandling av ramavtal avfuktning, 17/17. Upphandlingen genomförs med öppet förfarande enligt LOU. Enligt tilldelningsbeslutet har Anticimex AB (Anticimex) placerat sig på första plats i rangordningen, Ocab Avfuktning i Malmö AB på andra plats, Ocab Sanering i Malmö AB på tredje plats och Umor AB (Umor) på fjärde plats.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Umor ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att Helsingborgshem ska återta tilldelningsbeslutet och meddela nytt tilldelningsbeslut i vilket Ocab Avfuktning i Malmö AB och Ocab Sanering i Malmö AB (bolagen) ska prissättas med 380 kr per timme avseende utredningskonsult. I andra hand yrkas att bolagens anbud ska förkastas.

Som grund för sin ansökan anför Umor bl.a. följande. Bolagen har angivit 0 kr i timkostnad för utredningskonsult. Detta kan inte godtas då det inte är rimligt att ett bolag ska bjuda sina kunder på stora kostnader. Om bolagen ska skicka en fukttekniker som utredningskonsult måste priset som ska utvärderas vara 380 kr per timme då en fukttekniker kostar 380 kr per timme. Detta innebär att bolagen får 22,5 poäng i stället för 30 poäng. Den korrekta tilldelningen blir då följande: 1:a Anticimex med 86,25 poäng, 2:a Umor med 67,5 poäng samt 3:a och 4:a Bolagen med 62,5 poäng.

Helsingborgshem har begärt en förklaring av prissättningen och enligt bolagen ska de bjuda på arbetskostnaderna gällande utredningskonsult. En fuktutredning av en villa kostar cirka 6 000 kr – 12 000 kr exklusive moms. Detta är kanske mer än vad bolagen är villiga att stå för varje gång de får en fuktutredning beställd. I upphandlingsdokumentet anges att i samtliga offe-

rerade priser ska samtliga kostnader som krävs för tjänstens utförande och angiven enhet ingå. Helsingborgshem har genom att godkänna bolagens prissättning felaktigt utvärderat anbudet i tilldelningsbeslutet. Att bjuda på stora kostnader är att betrakta som en muta.

Helsingborgshem bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Helsingborgshem har begärt in förklaringar till prissättningen. Bolagen har uppgett att det är deras bedömning att merparten av de jobb som kommer att köpas på avtalet kommer att kombineras med fuktskadebesiktning. Helsingborgshem har varit tydlig med att utredningar inte alltid kommer att kombineras med en fuktskadebesiktning och att vissa avrop inte kommer att generera någon ersättning. Bolagen har dock valt att stå fast vid sina anbud och väljer att ta den risken då det är deras yrkesmässiga bedömning att den här typen av uppdrag kommer att vara så få i förhållande till den totala mängden uppdrag och att de kommer att få lönsamhet ändå. Det framgår tydligt av bolagens förtydligande att de inte kommer att ta betalt för en utredningskonsult. De kommer att få betalt för delar av sitt arbete med utredningar i de fall som uppdragen även innefattar en fuktskadebesiktning. I dessa fall kommer de därmed inte att stå helt utan ersättning även om de inte går med vinst på samtliga avrop. Helsingborgshem anser att den förklaring som har lämnats är tillfredställande och att det står dem fritt att göra den affärsmässiga bedömningen och att ta den affärsmässiga risken att inte få några intäkter för vissa uppdrag. Det finns inte någon skyldighet för en anbudsgivare att visa att man gör en vinst genom kontraktet.

Helsingborgshem kommer inte att köpa utredningar av villor eftersom företaget är ett bostadsbolag med framför allt lägenheter. En fuktskadebesiktning ersätts med 2 000 kr exklusive moms. Om Helsingborgshem behöver köpa utredningar utöver det som ingår i en fuktskadebesiktning ersätts detta enligt offererat timpris för utredningskonsulter.

Helsingborgshem har inte tolkat skrivningen om att bolagen bjuder på kostnaden för utredning som någonting annat än att bolagen gör den affärsmässiga bedömningen att de inte behöver debitera för utredningskonsulter för att få lönsamhet i avtalet. Detta är inte att betrakta som en muta.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 20 kap. 4 och 6 §§ LOU kan rätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att rätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Enligt 4 kap.1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt.

I 16 kap. 7 § LOU anges att om ett anbud förefaller vara onormalt lågt, ska den upphandlande myndigheten begära att leverantören förklarar det låga priset eller kostnaden. Myndigheten ska förkasta anbudet om leverantören inte på ett tillfredsställande sätt har förklarat det låga priset eller kostnaden.

Förvaltningsrättens bedömning

Enligt 16 kap. 7 § LOU ska den upphandlande myndigheten förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet kan dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga priset och inte fått ett tillfredsställande svar. Syftet med bestämmelsen är att

skydda upphandlande myndigheter så att de kan förkasta anbud som inte är seriösa. Någon definition av begreppet onormalt lågt anbud finns inte. Det ankommer på den upphandlande myndigheten att i varje enskilt fall göra denna bedömning med hänsyn till upphandlingsföremålet. Genom myndighetens agerande ska anbudsgivaren få tillfälle att lämna nödvändiga förklaringar för att bevisa att det lämnade anbudet är allvarligt menat. Den upphandlande myndigheten har stor frihet att avgöra om en anbudsgivares förklaringar till sitt anbud ska anses tillräckliga för att anbudet ska utvärderas eller trots förklaringarna förkastas. Det är tillåtet för anbudsgivare att pressa sina vinstmarginaler – eller till och med gå med förlust – som ett led i en medveten strategi för att vinna marknadsandelar. Detta utgör således inte grund att förkasta ett anbud. Många gånger torde prövningen om ett anbud får förkastas utgöras av en prognos avseende risken för att anbudsgivaren inte kan eller vill leverera enligt villkoren i upphandlingsdokumentet (se Konkurrensverkets rapport 2013:6 *Osund konkurrens i offentlig upphandling* s. 59 ff.).

Anbudsgivaren har själv att bestämma vilka priser som vederbörande vill offerera i en upphandling. Varje leverantör har härvid att göra taktiska överväganden avseende bl.a. sin prissättning. Att ett lågt anbudspris offererats innebär inte per automatik att anbudet saknar affärsmässighet.

I förevarande upphandling har bolagen offererat priset 0 kr per timme avseende utredningskonsult. Helsingborgshem har begärt förklaring till priset varvid bolagen redogjort för sina skäl till prissättningen. Av förklaringen framgår bl.a. att bolagen är av den uppfattningen att merparten av jobben kommer att bestå av vattenskador med känd orsak varför de är beredda att stå för kostnaden för den tid som de kommer att lägga på utredningar.

Helsingborgshem har härvid gjort bedömningen att man fått ett tillfredsställande svar avseende prissättningen 0 kr och har mot den bakgrunden valt att

inte förkasta bolagens anbud. Med hänsyn härtill, och till att det inte framkommit omständigheter som visar på att anbuden är oseriöst menade, anser förvaltningsrätten att det inte framkommit skäl som föranleder att bolagens anbud ska förkastas. Förvaltningsrätten anser inte heller att den aktuella prissättningen är att betrakta som en muta.

Mot bakgrund av det anförda finner förvaltningsrätten att Umor inte förmått visa att Helsingborgshem har brutit mot bestämmelserna i LOU. Det finns därmed inte skäl för ingripande enligt 20 kap. 4 och 6 §§ LOU. Umors ansökan härom ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Bertil Idarsson

Maria Persson har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättsens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättsens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.